

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redacția: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Frontul de-acasă...

De aproape opt luni suntem în războiu. Neamul nostru, împreună cu aliații, își adună puterile pentru socoteala supremă cu vrăjmașul și își impune privațiuni și suferă voluntar, în speranța că prin aceste jertfe își va crea un viitor mai bun. Așa că, dacă asemănăm vremurile de azi cu acele de acum doi-trei ani, ne putem da seama cât de mult s'au schimbat, începând de la rația de pâine și până la cele mai înalte preocupări spirituale. Toate împrejurările de viață sunt schimbate.

Din parohiile noastre pleacă cei apți să-și facă datoria față de țară și să întărească frontul împotriva bolșevicilor. Pe lângă frontul propriu zis — cel din Rusia — există, de la sine înțeles, și frontul rezistenței launtrice a țării noastre. Frontul rezistenței morale, de care depinde și frontul de luptă, este format din cei de acasă, sau mai bine zis din virtutea lor morală. Preotul nu merge pe frontul unde se varsă sânge, din cauza menirii lui înalte, dar rămâne pe frontul intern, unde are atribuții noi și datorințe speciale pentru aceste vremuri schimbate: Dacă nu-și pune viața în primejdie în tranșee, măcar să-și pună toată truda vieții întru consolidarea și menținerea frontului launtric prin o păstorire adecvată împrejurărilor: păstorirea pe timp de războiu. Iată noua problemă ce ne-a impus-o actualitatea.

Este nouă problema, pentru că și împrejurările și materialul ei de frământat și mijloacele de deslegare ale ei sunt — cum am spus — schimbate.

Imprejurările am văzut cât s'au schimbat. Materialul, sau elementul păstoririi noastre, sufletul mulțimii, se clatină — ca și în toate vremurile grele — și trece în extreme.

Pe deoparte, lacrimile se'nmulțesc. Descurajarea își face mai ușor cale printre lacrimi. Dușmanul și sectele religioase exploatează acum mai mult decât oricând această slăbiciune — dacă ar exista — în favorul lor. Tot mai multe ispite pândesc pe enoriașii noștri. Și știut este, că în timp de războiu frâna omeniei, a bunului simț și

a moralității slăbește mult. Instinctele zădărite și de unele reviste, la oraș, ce s'au înmulțit îngrijorător, găsesc acum prilejul de-a se manifesta. Sărăcia de totdeauna a unor oameni nenorociți sau lipsiți de voință se accentuează odată cu iarna și cu războiul... Acestea sunt desavantagiile și greutățile de învins.

Dar lucrarea pastorală are acum, pe de altă parte, și avantajii mari. Starea de spirit a celor rămași acasă, teama pentru cei dragi din front, sau grija pentru viitor, îi pregătesc, prin suferință, pentru o apropiere de Dumnezeu. Lipsește numai priza duhovnicească a unei păstoriri înțeleghătoare, care să-i ducă la Hristos. Intr'adevăr, numărul celor ce se roagă crește, pentru că simt primejdia. Nouă preoților ni se cere, mai mult ca altădată, să ne rugăm pentru mântuirea celor duși și pentru întărirea celor rămași acasă... Acestea sunt avantajii, care ne vor ușura lucrul.

Vedeți, că pentru nepăsare n'a mai rămas loc în sufletul creștinului de azi. În primejdie ori ne clătinăm, ori ne înălțăm. Indiferenți nu putem sta. Acesta este aspectul frontului intern din parohia noastră. Și la un alt aspect schimbat trebuesc mijloace adecvate și de rigoare.

Anume, socotim că bisericile ar trebui să fie deschise nu numai în timpul slujbelor. Creștinții vor afla astfel în orice vreme mângâierea rugăciunii de lângă iconostas.

Inima și casa preotului, iarăș, deschise să fie. Oricine are o plângere sau o rugămintă să afle ajutor. O singură scrisoare pe care tu, preote, o scrii din partea unui tată neștiutor de carte către fiul său din front, face mult. Orfanii, văduvele și săracii sunt fiii Bisericii. Ca părinte al lor, preotul intervine la autorități pentru toate drepturile lor, dacă sunt cumva nedreptățiți.

Lipsurile acum se fac mai simțite. În asemenea situație activitatea pastorală caritativă va fi practică cu deosebire. Cei cu bunăstare vor fi sfătuiți prin convorbiri și predici, dar mai ales

îndemnați prin exemplu, pe cât e cu putință, să ajute pe cei lipsiți.

În sobrietate, potrivit cu vremurile, tot preotul trebuie să dea exemplu. Risipa este azi o palmă umilitoare dată celor săraci.

Nu vom da prilej de sminteală. Cei nemulțumiți vor fi cercetați acasă și lămuriiți.

Pe ceice pleacă pe front îi pomenim în rugăciunile noastre la Liturghie, cu ecteniile pentru cei ce sunt în călătorie. Pe cei răniți din satul nostru îi pomenim la bolnavi, pe cei morți, pe eroi, îi pomenim la ectenia morților, numai să-i știm, chiar fără să fim invitați și mai ales fără să fixăm și să pretindem taxe. Cei ce luptă pentru noi merită atâta cinste, și fără taxe, și nu li se poate opri tragerea clopotelor cu pretexte ridicole. Ne știm cu toții greutățile — căci cu toții trăim dela altar — dar astfel de pretenții sunt nepotrivite și nu aduc servicii Bisericii. Cei ce luptă merită cinste, iar noi suntem datori să le-o dăm și să facem tot ce se poate pentru ei și familiile lor, dela rugăciunile de pomenire și până la orice servicii posibile...

Toate aceste, precum și altele pe care le vom afla, sunt mijloace de întărire a frontului lăuntric spre folosul Bisericii și al Țării, și constituie, după părerea noastră, o oarecare activitate pastorală pentru vremurile pe care le trăim. **Presviterul B.**

Stropi din cascada vieții...

Suferința e cea mai mare iubire a vieții; iubirea e cea mai mare suferință a lumii...

*

Suferința și iubirea sunt corespondențele metafizice ale lumii și corespondențele metapsibice ale vieții. Numai pe unde a trecut una se oprește cealaltă.

*

Creștinismul e indicativul vieții și optativul lumii.

*

Lacrimile sunt singurele ape cari curg spre cer.. De aceea, ele nu se tulbură niciodată...

*

Fără transcendență, lumea nu cunoaștea iubirea; iar fără lume, transcendența nu cunoștea suferința.

*

Sfințenia: modul de a exista al vieții; iubirea: modul de a lucra al ei.

*

Iubirea și suferința sunt adevăruri, fiindcă ele ne ajută să fim: iubirea ne dă existență, suferința ne-o mărește. Adevărul e puterea de a exista.

*

Ciudat: În viață, stând, ajungi mai la urmă decât mergând îndărăt...

Rugăciunea e un silențiu în eternitate...

*

Nu-i muzica o fugă a trupului din lume și, moartea nu-i o fugă a spațiului din viață?

*

Melancolia: sentimentul aceleași distanțe și de lume și de viață. Melancolia ne oprește și dela ajungerea la noi înșine. Ea este o stare la marginea nimicului.

*

Melancolia: priviri paralele și cu lumea și cu cerul. — Și, o verticală spre neant...

*

Cât de transparentă e viața! De aceea ne izbim de ea...

*

În lume, cu puțină lumină împrăști mult întunec; în viață, cu puțin întunec stingi toată lumina...

*

Sfințenia: singura „teză de doctorat“ în viață. — Numai înaintea lui Dumnezeu se poate susține.

*

Nimicnicia noastră depărtează enorm suferința de iubire. Infinitatea lui Dumnezeu le indentifică.

*

Sufletul: certificat divin de existență; conștiința: sigil divin pe acest certificat.

*

A fi creștin înseamnă a-L arăta pe Dumnezeu, prin tine...

*

Creștinismul este modul de a acumula în viață spirit și în spirit, viață; a acumula în timp, eternitate. — A suporta pe vremelnicia ta, eternitatea lui Dumnezeu.

*

În suferință, realitatea e departe de ideal; în iubire, idealul e departe de realitate...

*

Iubirea și suferința, oricât de unite sunt, prin ele se separă lumea de viață și idealul de realitate.

*

Muzica și lacrimile sunt excepții și dela viață și dela lume. Ele sunt derivate din om și din moarte. — Muzica-i partea din om, care rămâne în moarte; lacrimile sunt partea din moarte, care rămâne în om...

*

„Plictiseala este o continuare în nimic“. (Grigorie Popa). — Adică, un fel de a nu fi, știind aceasta. O întindere în neant. O neantizare.. Plictiseala e forma cea mai activă a morții.

*

De câte ori gândim, fiindcă nu mai putem trăi! Pierdem timpul — și prin aceasta, orice posibilitate de a găsi eternitatea. Gândim — adică stăm: nici în timp, nici în eternitate. — Gândirea: o lipsă de cumpăt a vieții...

*

Muzica: evadarea timpului prin inimă..

*

Meditarea: a-ți pendula inima de cer, pentru a găsi mișcarea vieții...

Gh. Moțiu

Mărgăritare.**Cerșitorul fericit**

Un creștin profund religios întâlnește odată un cerșitor sdrențaros, și cu dragoste îi dă „Bună dimineața”. Cerșitorul îi răspunde: „*Bună dimineața? Dar eu n'am avut niciodată dimineața rea!*”

Credinciosul voi să se explice: „Am voit să spun: Să-ți dea Dumnezeu noroc bun!”

Însă cerșitorul îi răspunde: „Am eu noroc totdeauna”.

Creștinul iarăși încercă să explice: „Așa am înțeles ca: Toate să ți se întâmple după plac.”

„Dar mie toate mi se întâmplă după plac și eu sunt fericit” — îi răspunde cerșitorul cel sdrențaros și flămând.

Acum, credinciosul întrebă mirat: „Zici că ești fericit? Dar nici aceia nu sunt fericiți cari au de toate!..”

„Iată, însă, că eu sunt mulțumit. Știu că am un Tată în cer, care îmi vrea numai binele. Când mi-e foame, când mă chinue frigul, ori mă batjocoresc copiii rău crescuți, eu spun numai atâta: Părintele meu, dacă tu vrei să fie așa, și eu vreau așa. În felul acesta apoi tot ce doresc așa se întâmplă...”

„Dar dacă Dumnezeu te-ar arunca în iad? Și atunci ai vrea ceace El vrea?” — întrebă credinciosul.

Cerșitorul răspunde: „*Și atunci!* Căci am două brațe: încrederea în voința lui Dumnezeu, și iubirea. Iar dacă Dumnezeu ar voi să mă arunce în iad, eu L-aș îmbrățișa cu aceste două brațe și nu m'aș lăsa de El: L-aș trage cu mine în iad. *Și mai bucuros aș fi cu Dumnezeu în iad, decât fără Dumnezeu în raiu...*” (După: Tauler)

Despre ce să predicăm?

În **Duminea lăsatului de brânză**, la 15 Februarie 1942, să vorbim despre **facerea și căderea omului**.

Biserica a rânduit pomenirea facerii și căderii omului în Duminea dela începutul postului Paștilor. În rânduiala aceasta se cuprinde o mare înțelepciune, fiindcă marele și sfântul post al Paștilor este menit să ne aducă aminte de fericirea în care am fost la început, de căderea în care ne aflăm acum și de mântuirea și mărirea la care suntem chemați, după cum și sf. ap. Ioan scrie în Apocalips:

— „*Aduți aminte de unde ai căzut și te pocăiește...*” (2, 5).

De unde își are omul ființa și originea? Cine l-a făcut și după ce plan? Ce rost are el în lume?..

Cine ar putea să ne răspundă și să ne lămurească aceste taine, dacă nu ne-ar veni în ajutor Sfânta Scriptură?..

Unii bărbați de știință au fost de părerea că viața a picat pe pământ din stele, alții că s'a dezvoltat din fundul mării; alții susțin că omul s'a născut din maimuță, pentru că seamănă cu ea (fără să țină seama de deosebiri). Dar toate încercările lor de a lămuri taina aceasta mare, mai tare o întunecă.

Sf. Scriptură ne spune frumos și limpede că „*Domnul Dumnezeu a zidit pe om din țărâna pământului și a suflat în nările lui suflare de viață și s'a făcut Adam, ființă vie...*” Apoi a zis Domnul Dumnezeu: Nu este bine să fie omul singur. Am să-i fac un ajutor potrivit pentru el...” Și a dat un somn peste Adam, a luat din el o coastă și a făcut pe Eva, os din oasele lui și carne din carnea lui, apoi i-a binecuvântat: „*Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și supuneți-l și stăpâniți peste peștii mării și peste paserile cerului și peste toate viețile care se mișcă pe pământ*” (Fac. 1, 28; 2, 7, 18, 21—23; vezi și Iov 10, 9; Sirah 17, 1; Mt. 19, 4—9; I Cor. 11, 7—12; 15, 47; I Tim. 2, 13).

Așa dar Dumnezeu face pe stăpânul pământului din trup și suflet. Trupul e luat din pământ, adică din materia existentă, iar sufletul e dela El. Când murim nu se întâmplă altceva decât *despărțirea* sufletului de trup. Atunci „pulberea se întoarce în pământ cum a fost, iar sufletul se întoarce la Dumnezeu care l-a dat” (Eccl. 12, 7).

Planul după care a fost făcut omul e *chipul și asemănarea lui Dumnezeu* (Fac. 1, 26; Înțel. 2, 23). Prin chipul și asemănarea lui Dumnezeu în om înțelegem *darurile* cu care El a împodobit pe om: sufletul nemuritor și liber, înzestrat cu minte sănătoasă, judecată dreaptă, simțire nestricată și voință liberă. Rațiunea, sentimentele, voința, libertatea și nemurirea, arată că omul e chipul lui Dumnezeu și regele, lăsat de El, să stăpânească pământul.

Împodobiți cu aceste daruri, Adam și Eva au fost așezați *în grădina raiului*, „*ca s'o lucreze și s'o păzească*” (Fac. 2, 15). N'a fost raiul un loc de ședere, ci o grădină de *muncă*, deoarece numai prin munca binecuvântată se stăpânește pământul. Aci a așezat Dumnezeu pe cei dintâi oameni și, ca să le pună la încercare ascultarea și libertatea, le-a poruncit ca din toți pomii grădinii să mănânce, numai din *pomul cunoștinței binelui și a răului* să nu mănânce, fiindcă în ziua când vor mânca, vor muri (Fac. 2, 16—17), din nemuritori vor deveni muritori.

În raiu, Adam și Eva au trăit fericiți și nevinovați. Acesta era și *scopul vieții* lor: *fericirea în comunitate de iubire sfântă cu Dumnezeu*. Mîntea

lor era luminată și ferită de greșeli, inima lor era curată de pofte rele, voința lor era aplecată numai spre lucruri bune, trupul lor era deplin sănătos și ferit de orice boală sau durere. Atunci era *vremea de aur*, vremea fericirii de care omul se poate împărtăși numai în raiu.

Fericirea a ținut cât nevinovăția. Adam și Eva au fost fericiți câtă vreme au fost nevinovați, cât timp au fost „goi și nu se rușinau” (Fac. 2, 25); cu alte cuvinte au trăit „ca în raiu” câtă vreme au ascultat de Dumnezeu și au ținut cu sfințenie porunca lui.

Când, îndemnați de glasul viclean al unui inger rău ce li s'a arătat în chip de șarpe, au călcat porunca și au mâncat din pomul cel oprit, a urmat blestemul.

— „Pentru că ai făcut aceasta, a zis Dumnezeu șarpelui, blestemat să fii tu între toate dobitoacele și între toate fiarele câmpului; pe pân-tece să te târăști și pulbere să mânânci, în toate zilele vieții tale! *Dușmănie voi pune între tine și femeie, între seminția ta și seminția ei; aceasta îți va zdrobi capul*, iar tu îi vei împunge călcâiul”. Apoi a zis femeii: „*Voi înmulți foarte suferințele sarcinii tale! Întru dureri vei naște fii și dorul tău va fi după bărbatul tău și el te va stăpâni*”. Iar lui Adam i-a zis: „*Pentru că ai ascultat indemnul femeii tale și ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit: „Să nu mânânci din el!” — blestemat să fie pământul din pricina ta! Cu trudă să te hrănești din el, în toate zilele vieții tale! Spini și pălămidă să-ți aducă, și să mânânci buruenile câmpului. Întru sudoarea feței tale să mânânci pâine, până când te vei întoarce în pământul din care ai fost luat. Căci pământ ești și în pământ de vei întoarce*” (Fac. 3, 14—15).

Urmările nesocotirii voinței lui Dumnezeu sunt grele. Ele privesc sufletul, trupul și natura sau firea în care trăește omul.

Sufletul pierde harul sfințeniei, nevinovăția și darul științei negreșelnice. Fără ajutorul harului dumnezeiesc suferă întunecarea minții (nu mai poate judeca decât cu greu și cu greșeli nenumărate), slăbirea voinței (nu mai poate face binele pe care îl voește ci mai ușor răul pe care nu-l voește) și vițierea, desfrânarea sentimentelor (în locul pofteilor bune, stăpânesc poftele rele, patimile). Astăzi se strică în om chipul lui Dumnezeu, și în locul armoniei, începe lupta dintre trup și suflet.

Trupul, până acum deplin sănătos, nu se mai poate împotrivi pofteilor rele și devine sălașul și robul durerilor, bolilor și suferințelor de tot felul. În urma căderii intră în lume rușinea (Fac. 3, 7, 10) și moartea (Fac. 2, 17; 3, 19; Rom. 5, 12; I Cor. 15, 21). „Dumnezeu nu a făcut moartea” (Ințel. 1,

13; 2, 23). Pedepsa morții nu a existat înainte de cădere; ea numai după neascultare ia ființă.

Natura nu se mai supune omului, ca și până acum; se sălbăticește, mai bine zis, vede în om un dușman și se teme de el (în fața sfinților cele mai crude fiare sălbatice sunt blânde, cum au fost în raiu, leul cu mielul). Cum s'a răsvrătit omul împotriva lui Dumnezeu, așa se răsvrătește firea împotriva lui: în ogoarele omului cresc spinii și buruenile, animalele se sălbătesc, și nimeni nu mai recunoaște în el pe regele, stăpânul pământului.

Scos din raiu, toată viața sa omul se trudește din răspuțeri să recâștige ceea ce a pierdut. Prin civilizație să-și refacă raiul pământesc, prin cultură raiul ceresc (N. Crainic).

Intreg rostul întrupării, vieții, Evangheliei, Bisericii și a întregii opere a Mântuitorului și a tuturor religiilor este eliberarea, *mântuirea* de sub urmările păcatului strămoșesc.

O ușoară privire asupra istoriei popoarelor (toată cuceriri, dărâmări și ruine) și asupra vieții omenesti (toată zbucium de creare, de îmbunătățire, înfrumșetare, durere și moarte) ne încredințează că nici istoria nici viața nu sunt altceva decât jalnice înfăptuiri și dureroase trăiri a blestemului biblic, a blestemului neascultării din raiu, trecut ca *păcat strămoșesc* și moștenit din om în om, din neam în neam și din seminție în seminție până astăzi. În urma păcatului „*toată făptura suspină și împreună are durere până acum; și nu numai atât, ci și noi, care avem părga Duhului, și noi suspinăm în noi, așteptând întierea, izbăvirea trupului nostru*” (Rom. 8, 22—23).

Desbrăcat de nevinovăție și osândit pentru neascultare, omul cunoaște binele și răul din propria lui viață și experiență. Această-i toată istoria omenirii și toată filosofia vieții.

Despre aceste fapte și adevăruri ne aduce aminte Biserica astăzi, când facem amintire despre căderea din har și scoaterea lui Adam din raiu (care este un fapt istoric, nu alegoric. Cf. Ințel. 2, 23—4; 10, 1—2; Sirah 10, 12—13; 25, 23; In. 8, 44; Rom. 5, 12—18; 8, 19—22; II Cor. 11, 3; I Tim. 2, 13; I In 3, 8).

Postul Paștilor, care începe mâine, să ne aducă aminte de unde am căzut și să trezească în noi dorul după raiul pierdut și dragostea mântuirii.

Rugăciunile de pocăință, înfrânările postului, virtuțile creștine și sfințele taine a spovedaniei și cuminecării, sunt căile și mijloacele duhovnicești prin care să ne curățim de rugina păcatelor și să dobândim harul Domnului.

Nimeni să nu aștepte Invierea nespovedit și necuminecat. Aceasta e porunca și legea postului. Creștinește să ne pregătim și să ne rugăm Mântuitorului:

Cel ce pe cruce ai pironit păcatul, cel cu îndrăzneală făcut de Adam în raiu, și zapisul păcatelor noastre rupe-l, Hristoase Dumnezeule, și ne mântuește pe noi.

Cărți și Reviste

Gândirea. Anul XXI. Ianuarie 1942. Abonamentul anual 300 lei. Administrația: București I. str. Domnița Anastasia 16.

Numărul 1 prin care „Gândirea” intră încărcată de glorie în anul al 21-lea este închinat ideii creștine în istorie.

În acest număr d-l prof. univ. *Nichifor Crainic* își publică lecția: *Providența în istorie*, prin care și-a inaugurat cursurile la Facultatea de Teologie din București, în toamna anului 1941.

Dumnezeu lucrează în istorie în chip enigmatic. „Suntem de o parte liberi, suntem de altă parte jucării în mâna lui Dumnezeu”. Libertatea omului se limitează „la puterile spiritului creat”. Altfel, dacă oamenii ar avea o libertate nelimitată, istoria s'ar fi sfârșit de mult, „ultimii adversari ucigându-se unul pe altul, ca Hamlet cu Laerte în finalul celebrei drame a lui Shakespeare”.

Providența lucrează în istorie ca o putere nevăzută, imponderabilă, tainică. Efectele ei se constată în marile întorsături, surprize și fapte istorice neprevăzute. Așa de pildă, cu toate că doctrinarii național-socialismului german nu sunt toți creștini și nici creștinofili, totuși național-socialismul german este un instrument pentru restaurarea creștinismului în Rusia. Tot așa: împăratul Octavian August, prin unificarea și pacificarea imperiului roman, a pregătit lumea pentru primirea creștinismului; filosofia greacă a pregătit în chip providențial atmosfera pentru înțelegerea creștinismului.

Cea mai falsă și mai nefastă interpretare a istoriei a făcut-o K. Marx. Concepția materialismului istoric, eminentamente iudaică, a ridicat toată Europa împotriva ei și a unit toate popoarele ca să-și apere patrimoniul spiritual, amenințat de ea. Astfel, tot Providența a ferit cultura europeană de primejdia iudaizării și de amenințările ateismului.

Eroii noștri, căzuți pe front, nu au fost altceva decât „uneltele Providenței divine”, în ceasul când „Dumnezeu cârmuește istoria lumii spre un nou sbor creștin”.

Altă prelegere inaugurală publică, în fragmente, d-l prof. univ. *Teodor M. Popescu* sub titlul: *Dela Neron la Stalin*. Rar se poate ceti un rechizitor mai autentic și mai cuprinzător, la adresa ateismului comunist, decum îl face aci eminentul profesor bucureștean. Războiul nostru este primul războiu organizat împotriva ateismului, devenit în Rusia regim de guvernământ. Ateismul bolșevic este „dincolo de păgânism”, căci nu reprezintă numai o eroare, ci voința de a nu crede. Stalin este „un Satan ateu”, un Satan care nu mai crede, un renegeat, țarul roșu, cel mai reușit Antihrist.

Evreii, păgânii și mahomedanii, când prigonau pe creștini, erau credincioși în felul lor și își apărau religia lor. Bolșevismul neagă totul; nu ascultă și nu discută nimic; întâmpină pe credincioși cu urechile astupate și cu ochii închiși; impune cu un fanatism orb și surd ateismul; este propagandistul și „misionarul ateismului universal”. Nu se mulțumește numai să martirizeze bisericile și creștinii, dar vrea să ucidă și credința în Dumnezeu. Bolșevismul scuipă pe religie și o prigonește cum n'au făcut nici cei mai mari adversari ai ei.

Persecuția bolșevică este cu atât mai de condamnat, cu cât însuși Stalin recunoaște că abia 5 la sută dintre ruși cred în idealul comunismului, iar pentru 95 la sută dintre ruși idealul este credința religioasă.

Anticreștinismul, comunist și criminal, „vine din concepții și manifestări antibisericești sau antireligioase ce datează de câteva veacuri, din revoluții sociale, politice, culturale, religioase, intrate definitiv în istorie; din atitudini laice-anticlericale, din concepții științifice și filosofice materialiste, idei crescute din Renaștere, din Reformă, din deism, din secolul luminilor, din enciclopedism, din Revoluția franceză, din scepticismul, relativismul și mașinismul timpului nou, din toți afluenții și din toate ramurile lor, și mai ales din materialismul istoric al lui Karl Marx, care a colectat ca o cloacă maximă toate prejudecățile și toate pasiunile antireligioase și le-a oferit, în socialism, mizantropului enervat și semidoct al secolului, ca filosofie și evanghelie anarhistă a fericirii proletare” (p. 28).

De încheiere, „socotim a fi pentru noi un privilegiu și un stimulent sacru a ne ști de partea de care stă dreptatea și izbânda. Participarea neamului nostru la lupta împotriva comunismului este cea mai mare faptă de arme și de credință românească și cea mai măreață contribuție la marea carte a istoriei universale” (p. 29).

Un studiu sintetic asupra raportului dintre literatura greacă profană și greacă creștină: *Între Parnas și Tabor* publică Păr. Ioan Coman, — apoi Niță Mihai despre *Literatură și sufletul românesc*, urmate de cronică literară, dramatică și mărunță.

Și de astădată, *Gândirea* bate recordul publicărilor românești.

Preot Horia Vișoiu: Misiune sfântă în Basarabia desrobită. Timișoara 1941.

Intr'o broșură de 83 pagini, ilustrată cu numeroase clișee, Părintele Vișoiu descrie călătoria misionară pe care a făcut-o în Basarabia și Transnistria, în echipa condusă de P. S. S. Părintele Episcop Dr. Vasile Lazarescu, căruia îi și este dedicată.

Se cuprind aci date interesante despre urgia jidovească în Basarabia, despre nelegiuirile celor fără Dumnezeu, despre suferințele și credința populației basarabene și transnistriene, despre dragostea cu care au fost primiți misionarii, ș. a.

O recomandăm tuturor celor ce doresc informații despre misiunea creștină și marea epopee națională desfășurată în ținutul dintre Prut și Bug în vara și toamna anului 1941.

Informațiuni

■ **D-l prof. univ. Sextil Pușcariu** a fost ales încă de acum un an membru al Academiei de științe din Berlin. Acum Academia și-a deschis o nouă sesiune, la care a luat parte, ca singur membru străin și d. prof. Sextil Pușcariu președintele Institutului român din Germania.

În cercurile Academiei a fost subliniat faptul că dela Dimitrie Cantemir care a fost pe vremuri membru al acestei Academii d. Sextil Pușcariu este primul român care face parte din acest înalt for al culturii germane.

■ **Societatea culturală „Astra“**, despărțământul Arad, organizează o foarte lăudabilă serie de conferințe, în sala de expoziții a Palatului Cultural. Conferințele se țin în două serii; una Duminica la ora 17 și a doua Joi la ora 18,30; seria întâi prin conferențieri trimiși de Extensiunea Universitară — Timișoara și a doua prin conferențieri din loc.

Până în prezent au conferențiat: Prof. Emil Pop pespre: *Nemurirea materiei vii* (un titlu și subiect paradoxal), dl prof. S. Opreanu despre: *Situația geografică a Românilor din Transilvania*, Pr. Il. Felea despre: „*Vămile văzduhului*“, dl prof. E. Patachi despre: *Români în revoluția rakociană* și Prot. F. Codreanu despre: *Spiritul Șagunian*.

■ **† Prot. Ștefan Albu** a încetat din viață Joi în 29 Ianuarie 1942. Fericitul adormit a funcționat vreme de 50 ani profesor și director la liceul „Avram Iancu“ din Brad. A fost pensionat în 1927, deodată cu ceilalți doi foști profesori și directori ai liceului din Brad: Dr. Pavel Oprea și Dr. Ioan Radu, trecuți acum și ei la cele eterne.

Prot. Ștefan Albu a decedat în anul al 88-lea din viață. În timpul din urmă, suferind, a trăit în Arad. Prohodul i s'a săvârșit de către cinci preoți în Capela Spitalului jud. din Arad. A fost parentat de Păr. Prot. F. Codreanu și în numele celor 50 generații de elevi de Păr. T. Draia, apoi înmormântat în grădina familiei, lângă soția sa, din cimitirul „Eternitatea“, Sâmbătă în 31 Ian. 1942. El delânge familia adv. Aron Petruțiu, membru în adunarea noastră eparhială și fam. general P. Bălănescu.

Dumnezeu să-l ierte!

■ **Păr. T. Ciuruș**, secretarul Consiliului Vicarial din Alba-Iulia, a fost numit redactor al săptămânalului oficial „Renașterea“.

Sfinția Sa este un preot plin de elan, harnic, bine pregătit și modest.

■ **Führerul A. Hitler** și-a încheiat discursul ținut la 30 Ian. 1942, cu prilejul împlinirii celor 9 ani de guvernare național-socialistă, prin următoarele cuvinte demne de meditat:

„Ruga aceluia preot diavolesc (e vorba de rugăciunile arhiepiscopului de Canterbury făcute pentru biruința armatelor comuniste. N. n.), ce dorește ca Europa să fie pedepsită prin bolșevism, nu se va realiza, ci Domnul va aduce la îndeplinire următoarea rugă: Doamne, dă-ne tăria să ne păstrăm libertatea, poporul, copiii și nepoții noștri și nu numai nouă, poporului german, ci și celorlalte popoare din Europa. Căci războiul acesta este un război pentru întreaga Europă și prin aceasta pentru întreaga omenire“.

■ **Prozelitism sectar**. În timpul când pe câmpiile de luptă fiii neamului sângerează pentru patrie, biserică și cruce, acasă, slugiile prea plecate streinilor în solda comunismului, cutreeră satele noastre pașnice, încercând să desbina sufletește poporul.

E vorba de secta interzisă a penticostaliștilor. Folosindu-se de actuala stare sufletească a țărănilor noștri, agenții lui Iuda se folosesc de orice mijloace pentru ajungerea scopului lor. În satele din jurul Gurahonțului și în special mlaștile, unde lipsurile sunt mai mari și greutățile mai felurite, se face o propagandă sgomotoasă și nepermisă.

În ședințe nocturne cu bălbăiri și pretinse vorbiri în limbi, impresionează suflete slabe și naive, iar prin rugăciuni cu strigăte puternice arată o evlavie fățarnică și prefăcută. Odată aderentul câștigat, i-se dă educație sectară propriu zisă: ură desăvârșită față de biserică, preot, lucrurile și lucrările sfinte până la suprasaturație, introducându-l apoi cu încetul în dedesupturile francmasonice și comuniste ale sectei. Această sectă e periculoasă din trei puncte de vedere și anume:

Periculoasă din punct de vedere al unității noastre naționale prin aceea că desbină fiii aceluiași neam, producând ură și scandală între frați spre bucuria dușmanilor noștri a căror unelte oarbe sunt.

Periculoasă din punct de vedere sanitar și moral, deoarece prin întrunirile nocturne ce trec peste miezul nopții de regulă, prin tremurături, prin rețineri totale dela mâncare, prin frământări pretinse, provocări de extaz și strigăte sgomotoase, provoacă o slăbire a organismului și nevoilor. Într-o comună vecină am văzut copii de școală duși de părinți la astfel de întruniri, numai umbre; iar în școală dorm la lecții din cauza nopților nedormite și a regimului de teroare la care sunt

supuși. Pe de altă parte acele ședințe nocturne de valma dau ansă la scandale din punct de vedere moral.

Periculoasă din punct de vedere al ordinii publice și siguranței Statului.

Cu toate că e interzisă prin lege, nu se liniștește; iar din pedepsele aplicate unora sau altora fac caz de martiraj. Ca toate sectele, sunt și ei în slujba streinilor și altor asociații oculte desconsiderând până la dispreț pe consătenii lor de altă credință.

Nu țin seamă de ordonanțele și dispozițiile legale în vigoare, întrunindu-se fără autorizații în ședințe clandestine, nesocotind legile țării.

Din aceste cauze și altele, se recere o mai mare vigilență din partea organelor însărcinate cu ordinea și siguranța publică. Acei agenți de propagandă să fie ridicați și trecuți în lagăre de muncă, până se vor trezi la realitate din neastâmpărul ce i-a cuprins, iar casele unde se află și se țin întrunirile să fie sigilate fără excepție.

Forurile superioare au cuvântul. Rp.

■ **Două fapte creștinești.** I. La sfintele sărbători ale Bobotezei, deodată cu un mandat poștal despre suma de lei 1.200, am primit de undeva de pe front din Rusia și următoarea epistolă:

Domnule Părinte,

„Totodată cu scrisoarea aceasta trimit onoratei biserici ortodoxe române din Bocsig suma de lei 1.200 (una mie două sute lei) pentru ca din această sumă biserica să ajute câțiva fii ai ei — copii nevoiași — a căror părinți, jertfindu-și sângele și viața, luptă aici în Rusia contra diavolului care a dărâmat și batjocorit biserica lui Hristos timp de 23 ani.

Suma trimisă este o contribuție mică, dar o dau din suflet, neobligat de nimeni, decât de conștiința mea de creștin.

Mai mult ne a dat Bunul Dumnezeu, ajutându-ne a nimici peste tot hidra bolșevică și ne va ajuta în viitor, pentru a-l nimici definitiv pe Satana ce ne amenința credința, neamul și viața.

Eu sunt dela începutul războiului alături de camarazi, începând din Bucovina și până aici în fundul acestui pustiu și voi rămânea până când țara îmi va cere.

Peste tot, grija bunului Dumnezeu m'a purtat sănătos cu gândul la datorie și la cauza noastră care este dreaptă.

Până la urmă sunt sigur în conștiința mea că vom învinge, pentru că de câte ori cineva a luptat pentru cruce, a învins.

Incheiu, dorindu-vă sănătate dumneavoastră și credincioșilor ce-i păstoriți în dreapta noastră credință”.

Al D-voastre fiu sufletesc
Nicolae Corbu

Suma trimisă de tinărul Nicolae Corbu, absolvent a școlii Politehnice din București, am distribuit-o văduvelor ale căror bărbați au murit

moarte de eroi în războiul sfânt. Văduvelor: Pavel Horhat, Teodor Ciul, Alex. Mihuțiu și Simion Balta.

II. Tinărul Alexandru Ardelean (alui Nica) fiind împușcat, în luptele dela Odesa, în 30 Sept. 1941, prin ambele picioare, la reîntorcerea acasă ca semn de mulțumire Bunului Dumnezeu, că i-a păzit viața, a cumpărat pentru sf. biserică un „Octoih mare”, în preț de lei 1.350.

Rog pe a tot Milcstivul Dumnezeu, ca să primească jertfa acestor bravi ostași în Jertfelnicul Său cel mai presus de Ceriuri, să-i ocrotească și să-i aperse de toți văzuții și nevăzuții vrăjmași.
Pr. Tr. Papp

■ **Donațiuni.** Consiliul parohial ort. rom. din Măderat pe această cale mulțumește următorilor donatori:

1. Lena Mihuț Tăbucanu pentru suma de 20.000 lei dăruită sf. biserici în amintirea fie-iertatului ei bărbat, Ioan, bun creștin și bun român, care a mai făcut daruri sf. biserici, ca prapori, etc. Răposatul ei soț a luat parte la procesul Memorandului din Cluj și la luptele naționale de pe vremuri.

2. Persoanelor cari au contribuit la răscumpărarea coroanei în memoria regretatului Pavel Siartău fost învățător director în comuna Măderat, în scopul ajutorării unor săraci din aceea comună: Ilie Moldovan 300 lei, Dr. Ioan Pescariu 500, Dr. Petrița Petica 1000, Ioan Igna 200, Petru Ardelean 100, Nicolae Buda 100, Petru Bane 200, Traian Hălmăgean 200, Petru Igna 60, Pescariu Petru 200, Mihai Dămăcuș 100, N. N. 100, Petru Suciș 300, Petru Vancu 100. Total: 3460 lei.

Pe răposatul Dumnezeu să-i ierte, iar pe dăruitorii să-i răsplătească cu darurile sale cele nevăzute.
Pr. Moise Popovici

Concurs

Nr. 397/1942.

Se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea parohiilor:

I.

Șofronea, protopopiatul Arad.

V e n i t e :

1. Sesiunea parohială 32 jug.
 2. Stolele legale.
 3. Salarul dela Stat.
- Parohia este de *clasa II-a*.

II.

Galșa I, protopopiatul Șiriei.

V e n i t e :

1. Sesiunea parohială circa 28 jug.

2. Stolele și birul legal.

3. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa I-a*.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial Arad.

Preoții numiți, la vreuna din aceste parohii, vor plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc din al lor.

Arad, la 27 Ianuarie 1942.

† **Andrei**

Episcop.

Traian Cibian

consilier, ref. eparhial.

Nr. 544/1942.

Se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 8 zile, pentru îndeplinirea posturilor vacante de cântăreți bisericești din parohiile:

I.

Socodor, protopopiatul Chișineu-Criș.

Venite:

1. Sesia cantorală de 5 jug. pământ,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

II.

Șeitin, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală de 6 jug. pământ,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

III.

Seliște, protopopiatul Radna.

Venite:

1. Sesia cantorală de 6 jug. pământ,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

IV.

Galșa, protopopiatul Șiria.

Venite:

1. Sesia cantorală de 6 jug. pământ,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

V.

Pârnești, protopopiatul Radna.

Venite:

1. Stolele legale,
2. Salarul dela Stat.

VI.

Aradul-Nou, protopopiatul Arad.

Venite:

1. Sesia cantorală de 8 jug. pământ,
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

VII.

Chișineu-Criș, protopopiatul Chișineu-Criș.

Venite:

1. Stolele legale,
2. Salarul dela Stat.

VIII.

Vârșand, protopopiatul Chișineu-Criș.

Venite:

1. Stolele legale,
2. Salarul dela Stat.

IX.

Chisindia-Deal, protopopiatul Buteni.

Venite:

1. Stolele legale,
2. Salarul dela Stat.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Cântăreții numiți la vreunul din aceste posturi vacante vor plăti toate impozitele după beneficiul cantoral din al lor.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 31 Ianuarie 1942.

† **Andrei**

Episcop.

Prot. Caius Turicu

consilier, ref. eparhial.

NOU!

NOU!

Sfântul Ioan Hrisostom

DESPRE PREOȚIE

Traducere după textul grecesc de Preot. Icon. **ARISTIDE GEAMĂNU**

Craiova.

Tip: Mitropoliei Olteniei. 179 pagini, 150 lei.

Pr. **MIHAIL BULACU**

CONȘTIINȚA CREȘTINĂ

Studiu catehetic după catehezele SF. CIRIL arhiepiscopul Ierusalimului.

București.

Tip: Ziarului Universul. 367 pag. 150 lei.

PARASTASUL

Cum se slujește în Eparhia Aradului

Cu aprobarea și binecuvântarea P. S.

Sale Părintelui Episcop

Dr. ANDREI MAGIERU

Pe note liniare de

TRIFON LUGOJAN

dir. Școalei de cântăreți bisericești din Arad.

PREȚUL: 25 lei.